

PRAKSISOVERSIGT · INSOLVENSRET

Praksisoversigt over gensidigt bebyrdende aftaler i konkurs (konkursloven kap. 7)

Boets indtrædelsesret, medkontrahentens værn og massekravsafgrænsningen efter §§ 53-62

Version 2 Opdateret 16. jul. 2026 29 afgørelser · 2000-2025

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Konkurslovens kapitel 7 afgør, hvad der sker med de aftaler, skyldneren har indgået før konkursen, men som ved dekretet endnu ikke er endeligt opfyldt. Reglerne giver boet en valgret – det kan indtræde og dermed videreføre aftalen på dens vilkår – men prisen er, at medkontrahenten får massekrav, og netop dér trækker praksis grænsen snævert: kun vederlag for tiden efter konkursbehandlingens indledning omfattes af § 93, og § 56, stk. 2, gør efter forarbejderne udtømmende op med, hvad medkontrahenten kan opnå. Praksis er koncentreret hos Sø- og Handelsrettens skifteret og Højesteret, og de to principielle nyere afgørelser er Top-Toy-sagen om fastholdelsesbonus (2023) og interessentskabsdommen om § 53's beskaffenhedsforbehold (2024).

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Kapitel 7 finder kun anvendelse, hvis ikke andet følger af andre lovbestemmelser eller af vedkommende retsforholds beskaffenhed, jf. § 53 – og reglerne kan efter forarbejderne kun fraviges til boets skade på de to punkter, loven selv udpeger (§ 55, stk. 2, og § 57, stk. 3).
- 02** En aftale, der alene forpligter den ene part, er ikke gensidigt bebyrdende; kapitel 7 – herunder konkursreguleringsadgangen i § 61 – finder da slet ikke anvendelse.
- 03** Et interessentskab er efter sin beskaffenhed så personligt et retsforhold, at konkursboet ikke kan indtræde som interessant; selskabet ophører ved konkursdekretet, og kapitalkontiene skal gøres op.
- 04** Boets indtræden kan ske udtrykkeligt eller stiltiende – fx ved at boet fortsætter benyttelsen af det lejede – men boets blotte passivitet eller kendskab til medkontrahentens ydelse er ikke i sig selv en accept af massekravsstatus.
- 05** § 56 rummer to selvstændige undtagelser: stk. 1 angår enkeltstående kontrakter, stk. 2 angår løbende ydelser – ved en løbende ydelse kan medkontrahenten ikke støtte massekravsstatus på stk. 1.
- 06** Kun vederlag for tiden efter konkursbehandlingens indledning er massekrav; en restance fra tiden før konkursen forbliver simpelt krav, uanset at boet indtræder.

- 07** "Vederlag" i § 56, stk. 2, omfatter kun betaling for den løbende ydelse; en fastholdelsesbonus, der alene præmierer, at medarbejderen bliver i stillingen, er ikke vederlag og opnår ikke massekravsstatus.
- 08** Udlejeren opnår kun massekrav for venteperioden efter § 62, hvis han udtrykkeligt forlanger det, når han beder boet tage stilling – og boet kan altid undgå massekravet ved at svare straks.
- 09** Konkursen er ikke i sig selv misligholdelse, men boet kan omvendt ikke blokere medkontrahentens almindelige obligationsretlige hæveadgang ved at fastholde kontrakten, jf. § 58, stk. 2.
- 10** Erstatning efter § 59 for boets manglende indtræden er kun en simpel konkursfordring; ophæves kontrakten først efter boets indtræden, har erstatningskravet derimod massekravsstatus.
- 11** Boets adgang til konkursregulering efter § 61, stk. 1, rækker videre end formelle opsigelsesvarsler og omfatter også vilkår, der reelt har karakter af et forlænget varsel.
- 12** Ved fastlæggelsen af "sædvanligt eller rimeligt varsel" efter § 61, stk. 1, tager Højesteret udgangspunkt i, hvad der efter lovgivningen sædvanligvis gælder, fordi det er bedst stemmende med konkursrettens ligelighedsprincip.
- 13** Erstatning efter § 61, stk. 3, for forkortet varsel forudsætter særlige grunde og er i boet kun en almindelig konkursfordring.
- 14** Tvister om indtræden og massekravsstatus afgøres i praksis som fordringsprøvelsessager efter § 133 ved skifteretten – typisk Sø- og Handelsrettens skifteret.

Kapitel 7's ramme: gensidigt bebyrdende aftaler, der ikke er opfyldt ved konkursens begyndelse

§ 1

Konkurslovens kapitel 7 – §§ 53-62 – regulerer ét afgrænset spørgsmål: hvad der sker med de aftaler, skyldneren har indgået før konkursen, men som ved dekretet endnu ikke er endeligt opfyldt fra begge sider. Kapitlet stammer i alt væsentligt uændret fra den oprindelige konkurslov og hviler på Konkurslovsudvalgets [betænkning nr. 606/1971 om konkurs og tvangsakkord](#). Kun § 55, stk. 3, § 56, stk. 2-3 og § 61, stk. 1 er ændret siden – ved LOV nr 718 af 25/06/2010 og LOV nr 896 af 21/06/2022.

Tre kumulative betingelser skal være opfyldt, før kapitlet overhovedet aktiveres:

- **Aftalen skal være gensidigt bebyrdende.** Begge parter skal have en forpligtelse; en aftale, der kun forpligter den ene, falder helt uden for kapitlet.
- **Skyldnerens ydelse må ikke være erlagt.** § 54 angår netop "en gensidigt bebyrdende aftale, som ved konkursens begyndelse ikke er opfyldt af skyldneren".
- **Hverken anden lovgivning eller retsforholdets beskaffenhed må føre til andet,** jf. § 53.

Den første betingelse er ikke teoretisk. I P-1-04 afviste Sø- og Handelsrettens skifteret, at en livsvarig pensionstilsagn til et bestyrelsesmedlems ægtefæller kunne konkursreguleres efter § 61, stk. 1. Der var hverken i aftalen eller sagens oplysninger nogen forpligtelse for ægtefællerne til at levere en modydelse:

Skifteretten finder, at den aftalte pensionsydelse således ikke er udtryk for en gensidigt bebyrdende aftale.

Da konkursreguleringsreglen findes i kapitel 7, der alene omhandler gensidigt bebyrdende aftaler, kunne boet ikke skære kravet ned, og hele det anmeldte krav på ca. 3,17 mio. kr. blev anerkendt som simpelt krav efter § 97. Kvalifikationsspørgsmålet er altså den første – og undertiden afgørende – port.

Endelig er kapitlet i det væsentlige **præceptivt til fordel for boet**. Forarbejderne bemærker udtrykkeligt, at kun fristen for boets svar (§ 55, stk. 2) og reglerne om sikkerhedsstillelse (§ 57, stk. 3) kan aftales anderledes, og at det "[a]f bestemmelserne fremgår modsætningsvis, at de andre regler i kapitlet ikke kan fraviges til skade for boet", jf. [betænkning nr. 606/1971, s. 118](#). En aftale, der *udvider* boets ret, er derimod virksom. Baggrunden er, at skyldneren normalt ikke har nogen tilskyndelse til at varetage sit eventuelle konkursbos tarv, mens medkontrahenten uden videre ville kunne få indføjet de begrænsninger, han ønskede.

Denne oversigt behandler alene boets stillingtagen til og afvikling af skyldnerens kontrakter. Omstødelse af dispositioner før dekretet hører under [omstødelse i konkurs](#), den generelle konkursorden og fordringsprøvelse under [konkurs](#), og videreførelse af aftaler som selvstændigt rekonstruktionsvirkemiddel under [rekonstruktion](#).

LOV

Konkursloven § 53

Konkursloven § 54

Konkursloven § 55, stk. 2-3

Konkursloven § 57, stk. 3

Konkursloven § 61, stk. 1

Konkursloven § 97

PRAKSIS Sø- og Handelsretten · Konkursregulering af pensionsaftale - Gensidigt bebyrdende aftale?

17.01.2005

§ 53: når "vedkommende retsforholds beskaffenhed" spærrer for boets indtræden

§ 53 er kapitlets modificerende hovedregel:

Bestemmelserne i dette kapitel anvendes kun, hvis ikke andet følger af andre lovbestemmelser eller af vedkommende retsforholds beskaffenhed. Reglen i § 61, stk. 2, finder dog anvendelse uanset lejelovgivningens bestemmelser om uopsigelighed.

Forarbejderne udpeger tre typer af tilfælde, hvor beskaffenheden spærrer. [Betænkning nr. 606/1971, s. 118](#) anfører:

Herved sigtes bl.a. til kontrakter, hvor fallentens person er af en sådan betydning, at boet ikke kan tilegne sig kontrakten, f.eks. en arkitekts udarbejdelse af tegninger til en nybygning. Er hæftelsen for skyld et hovedpunkt i kontraktsforholdet, må medkontrahenterne også straks kunne hæve kontrakten, således en aftale om ydelse af lån til skyldneren eller en kontrakt om et interessentskab, hvori skyldneren er ansvarlig deltager. Også andre aftaler kan være af den karakter, at medkontrahentens stilling ville blive således forringet, hvis han fik et konkursbo som kontraktspartner, at dette ikke kan fordres.

Samme sted præciseres, at standardvilkår om ophævelse ved konkurs – betænkningen nævner AB's dagældende § 20 – *ikke* er "lovbestemmelser", og at deres virkning derfor beror på, om ophævelsesadgangen kan siges at følge af retsforholdets beskaffenhed. En kontraktuel ipso facto-klausul løser altså ikke spørgsmålet af sig selv.

Interessentskabet er blevet skoleeksemplet. Sagen forløb over tre instanser. Retten i Næstved frifandt i [BS-40013/2020-NAE](#) af 20. juni 2022 medinteressenten for konkursboets krav på indbetaling af en negativ

kapitalkonto på 1.400.679 kr. Byretten lagde ganske vist til grund, at en interessentskabsaftale er undtaget fra boets indtrædelsesret, men lod driftens faktiske fortsættelse være afgørende:

På den baggrund, og idet retten i øvrigt finder, at et interessentskab ikke uden videre kan anses for ophørt ved en interessents konkurs, har Sagsøger under konkurs ikke godtgjort, at interessentskabet er ophørt, hvorfor Sagsøgte allerede af den grund frifindes.

Østre Landsret behandlede sagen i [BS-25190/2022-OLR](#) af 23. februar 2023, og Højesteret afsagde den 14. november 2024 dom i [BS-61935/2023-HJR](#) om ophør af interessentskabet ved den ene deltagers konkurs og opgørelsen af den negative kapitalkonto. Højesteret anvendte netop [§ 53](#) sammenholdt med [§ 55, stk. 1](#) og [§ 61, stk. 1 og 2](#): interessentskabskontrakten er efter sin beskaffenhed så personlig, at boet ikke indtræder som interessent, hvorfor selskabet ophører ved konkursdekretet og kapitalkontiene skal gøres op. Resultatet ligger i direkte forlængelse af 1971-betænkningen, der netop nævner interessentskabskontrakten med den fallerede som ansvarlig deltager.

§ 53 påberåbes ofte – men holder sjældent. I [Sag 89/2017](#) (E. Pihl & Søn) gjorde Teknisk Landsforbund gældende, at overenskomstbestemte feriefridage var en aftale af en sådan særlig beskaffenhed, at den ikke kunne konkursreguleres. Højesteret gav ikke medhold. Og i andelsboligsagerne – [P-8-13](#) og [SKS-8/2013-SHR](#) af 4. maj 2015, senere fulgt op i Højesterets [Sag 270/2016](#) – argumenterede andelshaverne, at boet ikke kunne indtræde i vedtægtsforholdet, fordi det ikke kunne levere de vedtægtsmæssige ydelser. Skifteretten afviste præmissen ved at pege på, at konkursen slet ikke flytter ejendomsretten:

Afsigelsen af konkursdekret indebærer alene, at andelsboligforeningens ret til at råde over ejendommen i formueretlig henseende overgår til kurator, jf. konkurslovens § 29. Under konkursen forbliver ejendomsretten til ejendommen således hos andelsboligforeningen. Afsigelsen af konkursdekret over en andelsboligforening indebærer endvidere ikke, at andelsboligforeningen ophører med at eksistere.

Mønstret er, at § 53 rammer de retsforhold, hvor skyldnerens *person* eller *personlige hæftelse* er kontraktens kerne – ikke de forhold, hvor medkontrahenten blot finder et konkursbo til en mindre attraktiv modpart.

LOV

[Konkursloven § 29](#)
[Konkursloven § 53](#)
[Konkursloven § 55, stk. 1](#)
[Konkursloven § 61, stk. 1, 2](#)

PRAKSIS	Højesteret · Højesterets dom om ophør af interessentskab ved en interessents konkurs og opgørelse af negativ kapitalkonto	14.11.2024
	Højesteret · Konkursbos adgang til konkursregulering af overenskomstbestemte feriefridage i opsigelsesperioden	02.02.2018
	Højesteret · Andelshaveres retsstilling ved andelsboligforenings konkurs og fortolkning af ejerskiftebegrebet	19.09.2017
	Landsretten · Landsrettens dom i sag om økonomisk mellemværende i interessentskab efter konkurs	23.02.2023
	Sø- og Handelsretten · Principiel dom om andelshaveres retsstilling under konkurs: Fortsat andelshavere eller lejere?	04.05.2015
	Sø- og Handelsretten · Konkursdekret over andelsboligforening medfører ikke ejerskifte eller overgang til lejestatus for andelshavere	04.05.2015
	Byretten · Partner frifundet for krav om indbetaling af negativ kapitalkonto efter den anden partners konkurs	20.06.2022

§ 3 Boets indtræden efter § 55, stk. 1 – udtrykkelig, stiltiende og de facto

[§ 55, stk. 1](#) er kortfattet: "*Boet kan indtræde i de af skyldneren indgåede gensidigt bebyrdende aftaler.*" Bestemmelsen giver boet en ret, ikke en pligt – men praksis viser, at retten kan udøves på flere måder end ved en formel erklæring.

[Betænkning nr. 1512/2009 om rekonstruktion, s. 196](#) sammenfatter retstilstanden:

Boets indtræden kan ske ved en udtrykkelig erklæring derom, afgivet enten på eget initiativ eller som svar på en opfordring fra medkontrahenten, men kan også være stiltiende, f.eks. ved at konkursboet råder over medkontrahentens ydelse, selvom boet ved, at denne vil kunne kræves tilbage i kraft af et ejendomsforbehold.

De oprindelige forarbejder til [§ 62](#) siger det samme med lejemålet som eksempel: "En sådan indtræden kan ske ved en udtrykkelig erklæring, men efter omstændighederne også stiltiende ved, at boet fortsætter benyttelsen af det lejede." Boets faktiske brug er altså et selvstændigt indtrædelsesfaktum.

At boet kan indtræde, selv om medkontrahenten i kraft af et ejendomsforbehold er separatist, følger udtrykkeligt af [betænkning nr. 606/1971, s. 118](#): indtrædelsesretten er først udelukket, når medkontrahenten efter [§ 58](#) kan hæve. Samspillet mellem indtræden og forbeholdet er behandlet nærmere under [ejendomsforbehold og separatistret](#).

Praksis om stiltiende og de facto-indtræden er koncentreret hos Sø- og Handelsrettens skifteret. I [P-11-14](#) af 19. december 2014 var netop spørgsmålet om stiltiende indtræden i en lejeaftale og deraf følgende massekrav genstand for fordringsprøvelse. Den mest udførlige illustration er dog [P-55-11](#) (Jyske Finans mod Jørgen Christensens Snedkeri) af 23. oktober 2012 – formelt en sag om de dagældende betalingsstandsningsregler, men principielt parallel. Tilsynet forholdt sig tavst over for leasinggiverens gentagne opfordringer, godkendte den fortsatte drift, lod maskinerne blive brugt og foranledigede betaling af både restance og løbende ydelser:

Det lægges efter advokat Jens Hessels forklaring til grund, at han som tilsyn under betalingsstandsningen godkendte den fortsatte drift af virksomheden, og at godkendelsen blandt andet omfattede, at de leasede maskiner fortsat kunne benyttes. [...] finder skifteretten, at advokat Jens Hessel som tilsyn under betalingsstandsningen de facto må anses for at have tiltrådt leasingaftalen med Jyske Finans A/S.

Afgørelsen viser, at kombinationen af *fortsat brug, manglende forbehold og betaling af ydelserne* etablerer tiltrædelse, uanset at der aldrig blev afgivet nogen erklæring. Kvalifikationen af selve leasingaftalen behandles under [leasing – kvalifikation og misligholdelse](#).

Men passivitet er ikke i sig selv nok. I [P-36-10](#) af 3. januar 2011 havde boet været fuldt bekendt med, at samejeren betalte ejendommenes løbende udgifter, og havde endda overladt salget til hende. Skifteretten afviste alligevel massekravsstatus:

Alene krav, som er stiftet efter aftale med kurator, kan gøres gældende mod boet som et massekrav.

Boets viden og accept af, at en tredjemand handlede i boets interesse, var ikke en stiltiende accept af massekravsstatus. Grænsen går altså mellem boets egen *disposition over medkontrahentens ydelse* og boets blotte *tilskuen*. I samme spor ligger Retten i Roskildes [BS-27705/2022-ROS](#) af 13. marts 2023 om et konkursbos betalingsforpligtelse for transportydelser, hvor boet ikke var indtrådt.

LOV

[Konkursloven § 55, stk. 1](#)[Konkursloven § 58](#)[Konkursloven § 62](#)[Konkursloven § 93](#)

PRAKSIS

Sø- og Handelsretten · Fordringsprøvelse i konkursbo: Spørgsmål om stiltiende indtræden i lejeaftale og massekrav 19.12.2014

Sø- og Handelsretten · Tiltrædelse af leasingaftale under betalingsstandsning – Massekrav i konkurs	23.10.2012
Sø- og Handelsretten · Sag om regreskrav i konkursbo efter afholdte udgifter til samejet ejendom	03.01.2011
Byretten · Konkursbo dømt til at betale for transportydelser efter ikke at være indtrådt i sag	13.03.2023

§ 4 Interpellationsretten i § 55, stk. 2 og boets opsigelsesadgang i § 55, stk. 3

Boets valgtret modsvares af medkontrahentens ret til at fremtvinge en afklaring. Efter [§ 55, stk. 2](#) kan medkontrahenten forlange, at boet **uden ugrundet ophold** tager stilling til, om det vil indtræde – den såkaldte interpellationsregel. Parterne kan ved aftalen fastsætte fristens længde.

[Betænkning nr. 1512/2009, s. 196](#) præciserer standarden konkret:

- Som udgangspunkt antages svaret at skulle gives **i løbet af en uge**, men i mange tilfælde bør det ske hurtigere.
- Ved levering af **let fordærlige varer** er selv et svar "straks" – dvs. med den hurtighed, hvormed forretningsbreve sædvanligvis besvares – ikke altid tilstrækkeligt; svaret må kunne komme inden for timer eller minutter.
- En **aftalt frist** må ikke være så kort, at boet reelt ikke har mulighed for at træde ind i kontrakten.

Fristen løber altså fra medkontrahentens forespørgsel – ikke fra dekretet. Det er en pointe, forarbejderne til [§ 62](#) fremhæver som forskellen fra det oprindelige betækningsudkast, der for erhvervslejemål havde foreslået en automatisk indtræden med en fire-ugers frigørelsesfrist regnet fra dekretet. Retten i Roskilde anvendte bl.a. [§ 55, stk. 2](#) i [BS-1528/2011-ROS](#) af 17. januar 2013 om utinglyste leje-, forpagtnings- og jagtlejekontrakter i en konkursramt ejendom.

Opsigelsesadgangen i § 55, stk. 3 blev indsat ved [LOV nr 718 af 25/06/2010](#) (Rekonstruktion m.v.) og er boets sikkerhedsventil:

Angår en aftale, som boet er indtrådt i efter stk. 1, en løbende ydelse til skyldneren, kan boet altid opsiges aftalen med en måneds varsel.

En indtræden er dermed ikke uigenkaldelig, når det drejer sig om løbende ydelser. Top-Toy-sagen viser mekanikken i ren form: konkursdekretet blev afsagt 28. december 2018, boet meddelte den **10. januar 2019**, at det indtrådte i tre nøglemedarbejderes ansættelsesforhold, og allerede **11. januar 2019** opsigte boet med en måneds varsel efter [§ 55, stk. 3, 1. pkt.](#) til udløb 11. februar 2019, jf. [BS-41265/2020-OLR](#). Kombinationen af indtræden og straksopsigelse giver boet arbejdskraften i en kort afviklingsperiode uden at binde massen længere.

Medkontrahenten kan efter [§ 55, stk. 3, 2. pkt.](#) kræve erstatning for tab ved, at opsigelsen er sket med forkortet varsel – men kun "medmindre andet følger af § 61". Konkursreguleringen sætter altså også her loftet.

For arbejdsaftaler suppleres reglerne af [§ 63](#), hvorefter boet snarest muligt bør tage stilling, og hvor en erklæring inden to uger efter dekretet stiller kravet på arbejdsvederlag for mellemprioriteten som vederlag for den forudgående periode – dog med massekrav for den tid, den ansatte faktisk har udført arbejde for boet.

LOV

[Konkursloven § 55, stk. 2-3](#)[Konkursloven § 61](#)[Konkursloven § 62](#)[Konkursloven § 63](#)

PRAKSIS

Landsretten · Afgørelse om fastholdelsesbonus i konkursbo – Top-Toy A/S

08.11.2021

Byretten · Sag om opsigelse af lejekontrakt, forpagtningskontrakt og jagtlejekontrakt efter tvangsauktion

17.01.2013

§ 56: skyldnerskifte i stk. 1 – og den udtømmende massekravsafgrænsning i stk. 2-3

Retsvirkningen af indtræden fremgår af [§ 56, stk. 1](#): "Indtræder boet i aftalen, bliver det berettiget og forpligtet på *aftalens vilkår*." [Betænkning nr. 1512/2009, s. 196](#) formulerer virkningen skarpt: "*Boets tiltræden af aftalen indebærer således et egentligt skyldnerskifte*." Boet kan naturligvis efter forhandling aftale ændrede vilkår med medkontrahenten – men det kan ikke ensidigt plukke i aftalen.

Det afgørende – og i praksis mest omtvistede – spørgsmål er, **hvor langt massekravet rækker**. Her opdeler loven materien:

Aftaletype	Hvad er massekrav efter § 93?	Hjemmel
Enkeltstående kontrakt	Medkontrahentens krav på boets vilkår	§ 56, stk. 1
Løbende ydelse	Kun vederlag for tiden efter konkursbehandlings indledning og indtil en evt. opsigelse efter § 55, stk. 3, eller § 61, stk. 1 – samt krav vedrørende faktiske dispositioner foretaget af boet	§ 56, stk. 2
Successive ydelser	Kun den del af kravet, der vedrører ydelser præsteret efter konkursbehandlings indledning	§ 56, stk. 3

Sø- og Handelsrettens skifteret formulerede systematikken principielt i [BS-25020/2019-SHR m.fl.](#) af 30. september 2020:

Efter ordlyden af bestemmelserne i § 56, stk. 1 og 2, lovens systematik i forhold til det grundlæggende princip om lighed og formålet med disse bestemmelser, finder retten, at § 56 indeholder to helt selvstændige undtagelser i henholdsvis stk. 1 og stk. 2. Stk. 1 angår således enkeltstående kontrakter, mens stk. 2 angår aftaler om løbende ydelser.

Pointen er, at medkontrahenten ved en løbende ydelse **ikke** kan springe over til stk. 1 for at fange krav, som stk. 2 ikke dækker.

Restancen falder uden for. Allerede [betænkning nr. 606/1971, s. 120](#) tog stilling: en restance, der består ved konkursens indtræden, berøres ikke af boets indtræden. Begrundelsen er lighedsprincippet og risikoen for pression:

Det forekommer ikke udvalget rimeligt eller stemmende med konkursens lighedsprincip, at medkontrahenten i kraft af en tvangssituation for boet kan skaffe sig restancen betalt som massekrav.

Udvalget pegede netop på, at boet ofte står uden faktiske valgmuligheder – fx over for et koncessioneret forsyningsselskab eller en udlejer af de lokaler, hvorfra virksomheden drives.

2022-nyaffattelsen skærpede og præciserede afgrænsningen. Ved [LOV nr 896 af 21/06/2022](#) – der implementerede rekonstruktions- og insolvensdirektivet – blev [§ 56, stk. 2](#) nyaffattet og [stk. 3](#) indsat med virkning fra 17. juli 2022. Tre ændringer er værd at bemærke: skæringspunktet blev flyttet fra

konkursdekretets afsigelse til konkursbehandlings indledning; "krav vedrørende faktiske dispositioner foretaget af konkursboet" blev udtrykkeligt medtaget; og successive ydelser fik deres egen regel i stk. 3. [Betænkning nr. 1579/2022, s. 341](#) er utvetydig om formålet:

Den foreslåede bestemmelse gør således udtømmende op med, hvilke krav, der opnår status som et massekrav, hvis konkursboet viderefører en aftale om en løbende ydelse, dvs. at medkontrahtenten ikke kan støtte massekravsstatus på § 56, stk. 1.

Lovgiver kodificerede dermed netop den fortolkning, Sø- og Handelsretten havde anlagt i Top-Toy-sagen. Affattelsen svarer bevidst til den parallelle regel for rekonstruktion i **konkurslovens § 12 p, stk. 2**.

LOV

Konkursloven § 55, stk. 3

Konkursloven § 56, stk. 1-3

Konkursloven § 61, stk. 1

Konkursloven § 93

PRAKSIS **Sø- og Handelsretten** · Sø- og Handelsretten: Fortolkning af Konkurslovens § 56 vedrørende fastholdelsesklausuler ("stay-on klausuler") i konkursboer

30.09.2020

§ 6 Vederlagsbegrebet i praksis: fastholdelsesbonus og ikke-afskrevet indretningstilskud

Nøgleordet i [§ 56, stk. 2](#) er "**vederlag**". Top-Toy-sagen er den autoritative afklaring og forløb over fire instanser.

Tre ledende medarbejdere havde i november 2017 indgået aftaler om en fastholdelsesbonus ("stay-on bonus") på op til tre måneders løn, betinget alene af, at de forblev i stillingen indtil udgangen af januar 2019. Top-Toy A/S gik konkurs 28. december 2018; boet indtrådte i ansættelsesforholdene 10. januar 2019 og opsagde dagen efter. Spørgsmålet var, om bonussen fulgte med ind som massekrav.

Instans	Afgørelse	Resultat
Sø- og Handelsrettens skifteret, 30.09.2020	BS-25020/2019-SHR m.fl. og BS-25314/2019-SHR	Boet frifundet
Østre Landsret, 08.11.2021	BS-41265/2020-OLR	Stadfæstet
Procesbevillingsnævnet, 28.06.2022	21/27309	3.-instansbevilling meddelt
Højesteret, 23.05.2023	BS-27519/2022-HJR	Stadfæstet

Skifteretten støttede sig bl.a. på [betænkning nr. 1555/2015 om ansattes retsstilling under insolvensbehandling](#), hvorefter stay-on-bonusser hverken kan anses som løn eller andet vederlag og heller ikke vedrører opsigelsen – og fandt ikke grundlag for en anden fortolkning af "vederlag" i [§ 56, stk. 2](#). Østre Landsret formulerede det således:

Under disse omstændigheder finder landsretten, at de foreliggende bonusaftaler reelt set alene var en præmiering af appellanterne for at forblive i deres respektive stillinger indtil udgangen af januar 2019, mens aftalerne ikke var en vederlæggelse for udførelse af arbejde på samme måde som løn.

Højesteret stadfæstede. Retten indledte med at slå periodiseringsreglen fast – "*Angår aftalen en løbende ydelse til skyldneren, bliver boet ved sin indtræden forpligtet til at udrede vederlag for tiden efter konkursdekretets afsigelse som massekrav, jf. konkurslovens dagældende § 56, stk. 2*" – og foretog derefter den konkrete kvalifikation:

Efter bevisførelsen lægger Højesteret til grund, at udbetaling af fastholdelsesbonus [...] alene var betinget af, at de forblev i deres stilling og udførte deres arbejdsopgaver som hidtil indtil udgangen af januar 2019. Bonussen blev efter aftalerne ikke tillagt feriepenge, pension eller andre lønrelaterede betalinger, og der var ikke tale om honorering for en særlig arbejdsindsats. Højesteret finder derfor, at fastholdelsesbonusen ikke havde karakter af løntillæg med udskudt betaling, men at den [...] udgjorde en præmiering ("award") for at forblive i stillingen i en kritisk periode for virksomheden.

Kravet kunne herefter hverken helt eller delvist anses for vederlag for arbejde udført for boet efter dekretet. Bemærk, at Højesteret nåede resultatet **inden for stk. 2** – ikke ved at sige, at boet aldrig indtrådte i bonusaftalen. Boets indtræden i ansættelsesforholdet omfattede aftalerne om fastholdelsesbonus; det var vederlagsbegrebet, der stoppede kravet. Det er en vigtig nuance over for boets subsidiære synspunkt om, at aftalerne var selvstændige og ikke tiltrådt. Argumentet om, at bonussen var omfattet af [funktionærlovens § 17 a](#), førte heller ikke til massekravsstatus, og landsretten afskar de først for landsretten fremsatte subsidiære påstande om [§ 95](#) og [§ 97](#).

Indretningstilskuddet. Den parallelle afgrænsning på erhvervslejeområdet blev prøvet i Sø- og Handelsrettens [BS-55261/2019-SHR](#) af 30. september 2020. Sagen angik status for et **ikke-afskrevet indretningstilskud** ved boets indtræden i et erhvervslejemål – dvs. om udlejerens krav på tilbagebetaling af den ikke-afskrevne del af et tilskud, ydet før konkursen, var massekrav efter [§ 56, stk. 1 og 2](#), eller alene simpelt krav efter [§ 97](#). Sagen viser samme grundfigur som Top-Toy: en økonomisk fordel, der er ydet før konkursen og hviler på lejeforholdets fortsættelse, er ikke uden videre "vederlag for tiden efter" – den periodiseres ikke frem blot fordi boet indtræder.

Konklusionen på tværs: **"vederlag" betyder betaling for den løbende real- eller arbejdsydelse i den periode, boet faktisk trækker på aftalen.** Alt andet – præmier for loyalitet, ikke-afskrevne tilskud, ældre restancer – bliver hængende i [§ 97](#).

LOV

[Funktionærloven § 17a](#)[Konkursloven § 56, stk. 1-2](#)[Konkursloven § 93](#)[Konkursloven § 95](#)[Konkursloven § 97](#)

PRAKSIS	Højesteret · Højesterets dom om fastholdelsesbonus og konkursboets indtræden i ansættelsesaftaler	23.05.2023
	Landsretten · Afgørelse om fastholdelsesbonus i konkursbo – Top-Toy A/S	08.11.2021
	Sø- og Handelsretten · Sø- og Handelsretten: Fortolkning af Konkurslovens § 56 vedrørende fastholdelsesklausuler ("stay-on klausuler") i konkursboer	30.09.2020
	Sø- og Handelsretten · Afgørelse om indtræden i ansættelseskontrakt og fastholdelsesbonus i konkurs	30.09.2020
	Sø- og Handelsretten · Dom om status for indretningstilskud som massekrav ved konkursboets indtræden i erhvervslejemål	30.09.2020
	Procesbevillingsnævnet · Fastholdelsesbonus i konkursbo: 3.-instansbevilling om fortolkning af vederlagsbegrebet i konkurslovens § 56, stk. 2	28.06.2022

§ 7 § 62: erhvervslejemål og formkravet til massekravsforbeholdet

[§ 62](#) er kapitlets eneste særregel for en bestemt aftaletype:

Har skyldneren lejet eller forpagtet fast ejendom til brug for sin erhvervsvirksomhed, og kan boet ikke straks afgive erklæring om, hvorvidt det vil indtræde i aftalen, jf. § 55, kan medkontrahenten fordre, at boet påtager sig som massekrav at betale forholdsmæssigt vederlag for tiden fra konkursdekretets afsigelse, indtil erklæring afgives.

Bestemmelsen løser et konkret problem: en udlejer kan – modsat en vareleverandør – ikke holde sin ydelse tilbage, mens boet tænker. Han er tvunget til at lade lokalerne stå til rådighed. Til gengæld for denne ufrivillige kredit får han adgang til at kræve massekrav for ventetiden.

De oprindelige lovforarbejder til § 62 er usædvanligt udførlige – og de indeholder præcis den betingelse, der senere blev afgørende i praksis. Justitsministeriet valgte bevidst en anden model end Konkurslovsudvalgets betænkningsudkast, der havde foreslået automatisk indtræden i erhvervslejemål med en fire-ugers frigørelsesfrist:

Til forskel fra betænkningsudkastet vil der altså, når boet vælger ikke at indtræde i lejekontrakter, kun blive et massekrav for udlejeren, hvis han inden boets afslutning har fremsat forlangende herom, og boet kan altid undgå massekrav i venteperioden ved at afgive sit svar på udlejerens forespørgsel straks.

Og videre om massekravets tidsmæssige udstrækning:

Da en udlejer i alle tilfælde først kunne disponere over de udlejede lokaler, når de er ryddeliggjort, har ministeriet ment, at lejen kun bør være massekrav for tiden, indtil boet erklærer, at det ikke vil indtræde i kontrakten. Om tømning af lokalerne gælder da de almindelige regler om ryddeliggørelsen ved ophør af lejemål.

Der er altså **to selvstændige formkrav**: forlangendet skal fremsættes af udlejer, og det skal fremsættes *inden* boets afslutning. Ministeriet var opmærksom på, at boet ikke altid kender lejemålet – Sø- og Handelsretten havde under lovforberedelsen påpeget, at skyldneren kan være forsvundet eller have undladt at oplyse om lejeforhold – men løste det ved at gøre udlejerens forespørgsel til udløsende faktum i stedet for at lade fristen løbe fra dekretet.

Det formkrav har tænder. I [BS-17720/2019-SHR](#) (Wihlborgs A/S mod konkursboet PAS A/S) af 19. november 2019 blev udlejerens lejekrav ikke anerkendt som massekrav, fordi udlejer ikke ved sin forespørgsel til boet havde forlangt massekravsdækning efter § 62. Sagen blev afgjort under fordringsprøvelse efter § 133 og involverede både § 55, § 62 og § 93.

Den praktiske lære for udlejere er entydig: en henvendelse til kurator med spørgsmål om, hvorvidt boet vil indtræde, er ikke nok. Forespørgslen skal indeholde et udtrykkeligt forlangende om, at boet påtager sig lejen for venteperioden som massekrav. Omvendt kan kurator neutralisere kravet fuldstændigt ved at svare omgående – massekravet løber kun til erklæringen afgives.

LOV

[Konkursloven § 55](#)[Konkursloven § 62](#)[Konkursloven § 93](#)[Konkursloven § 133](#)

PRAKSIS

Sø- og Handelsretten · Tvisten om massekrav ved konkurs: Wihlborgs A/S mod konkursboet PAS A/S 19.11.2019

Medkontrahentens værn: tilbageholdelse, sikkerhed, hæveadgang og erstatning (§§ 54 og 57-60)

Kapitel 7 giver medkontrahenten en trappe af beføjelser, der bygger oven på hinanden.

§ 54 – tilbageholdelse og standsning. Efter § 54 kan medkontrahenten holde sin ydelse tilbage eller – hvis ydelsen er afsendt fra leveringsstedet – hindre dens overgivelse til boet, indtil der stilles sikkerhed for modydelsens rigtige erlæggelse. Det gælder, uanset om tiden for skyldnerens ydelse er kommet. Forarbejderne

oplyser, at bestemmelsen svarer indholdsmæssigt til købelovens § 39, stk. 1, 1. pkt., men er formuleret så den rækker videre end køb, jf. [betænkning nr. 606/1971, s. 118](#).

§ 57 – modydelse eller sikkerhed. Indtræder boet, kan medkontrahenten efter [§ 57, stk. 1](#) forlange, at boet uden ugrundet ophold erlægger modydelsen eller – hvis henstand er givet – stiller sikkerhed. Ved løbende ydelser med bagudbetalt vederlag skal sikkerheden efter [§ 57, stk. 2](#) til enhver tid dække det først forfaldne vederlag, for så vidt det vedrører tiden efter konkursen – sikkerheden følger altså massekravets omfang, ikke hele fordringen. Finder skifteretten ikke dette tilstrækkeligt betryggende, kan den efter [§ 57, stk. 3](#) kræve mere; omvendt kan aftalte sikkerhedsstillelser tilsidesættes, hvis de er urimeligt tyngende for boet. Denne dobbelte skifteretlige adgang er den ene af de to fravigelsesmuligheder, kapitlet overhovedet rummer.

§ 58 – hæveadgangen. Der er tre spor:

- Indtræder boet ikke, eller stiller det ikke foreskrevet sikkerhed, kan medkontrahenten hæve, jf. [§ 58, stk. 1](#).
- Medkontrahenten kan ligeledes hæve, hvis han **bortset fra konkursen** havde adgang hertil, jf. [§ 58, stk. 2](#).
- Har medkontrahenten helt eller delvis erlagt sin ydelse, kan han efter [§ 58, stk. 3](#) kun hæve og kræve det erlagte tilbage, hvis reglerne om vedkommende retsforhold berettiger ham dertil.

[Betænkning nr. 1512/2009, s. 198](#) sammenfatter forholdet til den almindelige obligationsret præcist:

Det forhold, at skyldneren underkastes en konkursbehandling, indebærer således efter gældende ret ikke nogen ændring i det almindelige obligationsretlige udgangspunkt, om at en af skyldneren misligholdt aftale kan hæves af medkontrahenten, hvis den pågældende efter retsforholdet i øvrigt havde adgang hertil.

Balancen går begge veje. På den ene side kan boet ikke blokere hæveadgangen ved at fastholde kontrakten. På den anden side er **konkursen ikke i sig selv misligholdelse**: benytter boet sig af sin faktiske mulighed for at indtræde, kan medkontrahenten ikke hæve alene under henvisning til den indledte konkursbehandling, jf. [betænkning nr. 1512/2009, s. 199](#). Den almindelige lære om ophævelse og erstatning ved misligholdelse er behandlet under [misligholdelse – ophævelse og erstatning](#).

§ 59 – erstatning for ikke-opfyldelse. Indtræder boet ikke, kan medkontrahenten efter [§ 59](#) forlange erstatning for sit tab ved, at aftalen ikke opfyldes – dvs. den positive opfyldelsesinteresse – dog med forbehold for [§ 61](#). Kravets **rang** afhænger af timingen, og det er en central sontring:

- Ophæves aftalen, **fordi boet ikke indtræder**, er erstatningskravet en **simpel konkursfordring** ([§ 97](#)), medmindre der er tale om et privilegeret lønkrav efter [§ 95](#).
- Ophæves kontrakten **først efter boets indtræden**, har erstatningskravet derimod **massekravsstatus**, jf. [betænkning nr. 1512/2009, s. 198](#) med henvisning til [betænkning nr. 606/1971, s. 130](#).

§ 60 – tilbagelevering. Er en ydelse, for hvilken der skal svares vederlag, kommet boet i hænde efter konkursens begyndelse, og indtræder boet ikke, skal boet tilbagelevere ydelsen, jf. [§ 60](#). Bestemmelsen forhindrer, at boet beriges på medkontrahentens bekostning uden at påtage sig aftalen – og udgør spejlbilledet af reglen om, at boets rådighed over ydelsen kan være en stiltiende indtræden.

Modregningsspørgsmål på tværs af fristdagen – som ofte opstår netop i disse aftaleforhold – er behandlet under [modregning, betingelser og konneksitet i konkurs](#).

§ 9 § 61: konkursregulering af vedvarende retsforhold

§ 61, stk. 1 er kapitlets kraftigste indgreb i aftalefriheden:

Boet kan, selv om længere varsel eller uopsigelighed er aftalt, med sædvanligt eller rimeligt varsel opsige en aftale om et vedvarende retsforhold.

Bestemmelsen gælder dog ikke, hvis det længere varsel er sikret mod skyldnerens fordringshavere ved tinglysning eller anden lignende offentlig registrering. Efter § 61, stk. 2 har medkontrahenten en tilsvarende adgang – og det følger af § 53, 2. pkt., at stk. 2 finder anvendelse **uanset lejelovgivningens bestemmelser om uopsigelighed**.

Anvendelsesområdet er bredt. [Betænkning nr. 606/1971, s. 129](#) opregner: lejekontrakter både om fast ejendom og om løsøre (leasing), arbejdsaftaler bortset fra aftaler om udførelse af enkeltstående arbejde – herunder også aftaler, der ikke giver den ansatte privilegeret krav, fx en administrerende direktørs ansættelseskontrakt – interessentskabskontrakter, licensaftaler, levering af elektricitet, gas, vand og fjernvarme samt løbende kontrakter om reklame, serviceeftersyn, rengøring og vagttilsyn. Begrundelsen er igen ligelighedsprincippet: massekrav, der opstår uafhængigt af bostyrets handlinger, må ikke få et omfang, der gør bobehandlingen umulig.

Højesterets ledende afgørelse er [Sag 89/2017](#) (E. Pihl & Søn) af 2. februar 2018. Teknikeroverenskomsten forbød arbejdsgiveren at placere overførte feriefridage i en opsigelsesperiode. Højesteret fastslog, at vilkåret reelt havde karakter af et forlænget opsigelsesvarsel og derfor kunne konkursreguleres – konkursreguleringen rækker altså ud over formelle varselsklausuler til vilkår med samme økonomiske virkning. Om målestokken udtalte Højesteret:

Ved vurderingen af, hvad der kan anses for et sædvanligt eller rimeligt vilkår, er det efter Højesterets opfattelse bedst stemmende med konkursrettens ligelighedsprincip at basere vurderingen på, hvad der efter lovgivningen sædvanligvis gælder for afvikling af tilgodehavende frihed ved ophør af et ansættelsesforhold.

Lovgivningens normalordning – ikke aftalens – er altså benchmark. At vilkåret var aftalt i en kollektiv overenskomst ændrede intet.

Ansættelsesforhold udgør hovedparten af § 61-praksis. Sø- og Handelsrettens skifteret har behandlet konkursregulering af opsigelsesvarsel og fratrædelsesgodtgørelse i [P-0071-99](#) af 9. november 2000 (med § 61, stk. 1, § 95 og § 98 samt funktionærlovens § 2, stk. 2, i spil) og opsigelsesvarsel for skuespillere ved en teaterkonkurs i [P-0023-00](#) af 23. april 2003. Beslægtede lønkravssager er [P-65/99](#) af 15. maj 2001 og [P-0018-01](#) og [P-0019-01](#) af 3. januar 2002. I Top-Toy-sagen gjorde boet subsidært gældende, at bonussen under alle omstændigheder kunne konkursreguleres til 0 kr., men da kravet allerede faldt på vederlagsbegrebet i § 56, stk. 2, blev spørgsmålet ikke afgørende.

Det er værd at notere, at **Konkursrådet har været kritisk** over for konkursregulering på ansættelsesområdet. I [betænkning nr. 1555/2015, s. 122](#) hedder det:

Det er Konkursrådets principielle opfattelse, at en arbejdsgivers konkurs ikke bør føre til tilsidesættelse af gyldigt indgåede aftaler om ansættelsesforhold, uanset om disse er forhandlet på plads som led i en individuel ansættelsesaftale eller en kollektiv aftale.

Rådet nævner udtrykkeligt "et overenskomstmæssigt aftalt forbud mod at anse feriefridage for afholdt i en opsigelsesperiode" som eksempel – samme vilkårstype, som Højesteret to-tre år senere fandt reguleringseget. Reglen er ikke ændret på dette punkt.

Erstatning efter § 61, stk. 3. Når særlige grunde taler derfor, kan det pålægges den, der opsiges, at yde erstatning for tab ved det forkortede varsel. I boet er kravet **kun en almindelig konkursfordring**. Forarbejderne giver skoleeksemplet direkte:

Har en udlejer anvendt store udgifter på at indrette lokaler specielt til brug for skyldnerens virksomhed, uden at disse udgifter har forøget lokalernes almindelige brugsværdi, kan det forlængede varsel være en sikkerhed for, at disse ekstraudgifter betales gennem lejen.

Netop den situation blev prøvet i SØ- og Handelsrettens [P-12-12](#) af 30. maj 2013 om opsigelsesvarsel og erstatning for specialindretning af banklokaler, afgjort efter [§ 61, stk. 1 og 3](#). Forarbejderne nævner desuden det omvendte tilfælde – lejeren, der har forbedret ejendommen mod forlænget varsel – og funktionæren, der har bekostet en speciel uddannelse, som ikke kan bruges andetsteds.

Endelig kræver § 61 en gensidigt bebyrdende aftale. [P-1-04](#) er den skarpeste illustration: da pensionstilsagnet var ensidigt, kunne boet slet ikke bringe [§ 61, stk. 1](#) i anvendelse, og hele kravet stod ved magt som simpelt krav.

Ved [LOV nr 896 af 21/06/2022](#) blev der indsat et nyt 3. pkt. i [§ 61, stk. 1](#), hvorefter skyldneren ved opsigelse af sin deltagelse i et andelselskab eller en andelsforening kan kræve sit indestående betalt senest 3 måneder efter opsigelsen.

LOV	Konkursloven § 53	Konkursloven § 56, stk. 2	Konkursloven § 61, stk. 1-3
	Konkursloven § 95	Konkursloven § 98	
PRAKSIS	Højesteret · Højesterets dom om fastholdelsesbonus og konkursboets indtræden i ansættelsesaftaler Højesteret · Konkursbos adgang til konkursregulering af overenskomstbestemte feriefridage i opsigelsesperioden SØ- og Handelsretten · Tvist om opsigelsesvarsel og erstatning for specialindretning af banklokaler efter konkurslovens § 61 SØ- og Handelsretten · Konkursregulering af pensionsaftale - Gensidigt bebyrdende aftale? SØ- og Handelsretten · Dom om opsigelsesvarsel for skuespillere ved teaterkonkurs SØ- og Handelsretten · Dom om lønkrav i konkursbo: Bortvisning kontra frivillig fratrædelse og adgang til domstolsprøvelse SØ- og Handelsretten · Sag om krav i konkursbo vedrørende ansættelsesforhold og udgifter under betalingsstandsning SØ- og Handelsretten · Konkursregulering af opsigelsesvarsel og fratrædelsesgodtgørelse i konkursbo		
	23.05.2023 02.02.2018 30.05.2013 17.01.2005 23.04.2003 03.01.2002 15.05.2001 09.11.2000		

§ 10 Lovgivningens udvikling, EU-retten og de processuelle rammer

Kapitlets historik er kort, men de tre indgreb er alle relevante for læsningen af praksis:

Ændring	Retsakt	Indhold
1977	Den oprindelige konkurslov	Kapitel 7 gennemføres i alt væsentligt efter betænkning nr. 606/1971 , dog med Justitsministeriets omlægning af § 62

2010	LOV nr 718 af 25/06/2010 (Rekonstruktion m.v.)	§ 55, stk. 3 indsættes (opsigelse af løbende ydelser med 1 md.); henvisning hertil indsættes i § 56, stk. 2; § 61, stk. 3, 2. pkt. ophæves som konsekvens af de nye rekonstruktionsregler
2022	LOV nr 896 af 21/06/2022, i kraft 17. juli 2022	§ 56, stk. 2 nyaffattes; § 56, stk. 3 om successive ydelser indsættes; nyt 3. pkt. i § 61, stk. 1

Bemærk, at § 53, § 54, § 55, stk. 1-2 og §§ 57-60 samt § 62 står **uændret** siden 1977. Det gør 1971-betænkningen og de oprindelige lovbemærkninger til den primære fortolkningskilde for disse bestemmelser – hvilket § 62-praksis om formkravet er et tydeligt eksempel på.

EU-retlig kontekst. 2022-ændringen kom som led i implementeringen af [rekonstruktions- og insolvensdirektivet \(EU\) 2019/1023](#). Direktivet regulerer ikke konkurs, men **forebyggende rekonstruktion**, og indeholder de tilsvarende regler om videreførelse af kontrakter. Efter [artikel 7, stk. 4](#) skal medlemsstaterne forhindre kreditorer omfattet af en suspension i at tilbageholde en ydelse eller ophæve, fremskynde eller på anden måde ændre *væsentlige* gensidigt bebyrdende aftaler alene på grund af manglende betaling af gæld opstået før suspensionen. Ved væsentlige aftaler forstås aftaler, som er nødvendige for opretholdelsen af virksomhedens daglige drift. [Artikel 7, stk. 5](#) rammer de rene ipso facto-klausuler, dvs. vilkår der udløses alene af begæringen eller indledningen af rekonstruktion.

De danske konkursregler i kapitel 7 er teknisk set uden for direktivets anvendelsesområde, men lovgiver valgte bevidst at spejle affattelserne: [betænkning nr. 1579/2022, s. 341](#) anfører udtrykkeligt, at den foreslåede affattelse af § 56, stk. 2, "svarer til, hvad der foreslås at gælde under en rekonstruktionsbehandling, jf. § 12 p, stk. 2". Konkurs og rekonstruktion er dermed bevidst harmoniseret på massekravsafgrænsningen, og forarbejderne til den ene ordning har fortolkningsværdi for den anden. Reglerne om videreførelse af aftaler under rekonstruktion – **konkurslovens §§ 12 o-12 q** – behandles under [rekonstruktion](#).

Processuelt afgøres tvisterne om indtræden og massekravsstatus næsten uden undtagelse som **fordringsprøvelsessager efter § 133**: kurator indstiller kravet til afvisning eller til § 97, fordringshaveren protesterer, og sagen behandles ved skifteretten. Det forklarer, hvorfor praksis er så koncentreret hos Sø- og Handelsrettens skifteret – Top-Toy, Wihlborgs, indretningstilskudssagen, Sterling og alle P-sagerne er fordringsprøvelser.

To procesretlige rammer fortjener omtale. For det første er kurators prøvelsespligt ikke ubetinget, men undtagelsen er snæver: i [BS-7433/2020-HJR](#) af 12. april 2021 fastslog Højesteret, at kurator ikke kunne afvise at prøve et krav under henvisning til [§ 130, stk. 3](#), når prøvelsen var nødvendig for at udløse en bankgaranti, og kreditor tilbød at betale og stille sikkerhed for boets omkostninger. For det andet er ankevejen fra Sø- og Handelsrettens skifteret ikke fri: i [BS-41325/2024-HJR](#) af 23. maj 2025 afviste Højesteret en direkte anke i en fordringsprøvelsessag. Top-Toy-sagens vej – skifteret, landsret, 3.-instansbevilling fra [Procesbevillingsnævnet](#) og først derefter Højesteret – er den normale.

LOV	Konkursloven § 53	Konkursloven § 55, stk. 1-3	Konkursloven § 56, stk. 2-3
	Konkursloven § 61, stk. 1, 3	Konkursloven § 130, stk. 3	Konkursloven § 133
PRAKSIS	Højesteret · Højesterets afvisning af direkte anke fra Sø- og Handelsrettens Skifteret i sag om fordringsprøvelse		
			23.05.2025
	Højesteret · Kurators pligt til fordringsprøvelse ved bankgaranti trods manglende dividende i konkursboet		
			12.04.2021

Procesbevillingsnævnet · Fastholdelsesbonus i konkursbo: 3.-instansbevilling om fortolkning af vederlagsbegrebet i konkurslovens § 56, stk. 2

28.06.2022

§ 11 Sammenfatning af praksismønstrene

Praksis efter [konkurslovens kapitel 7](#) tegner et konsistent billede, hvor **ligelighedsprincippet** er den gennemgående begrundelse – hos Konkurslovsudvalget i 1971, hos Sø- og Handelsrettens skifteret i Top-Toy-sagen og hos Højesteret i Pihl & Søn-sagen.

1. Kvalifikationen kommer først. Er aftalen overhovedet gensidigt bebyrdende, og spærrer retsforholdets beskaffenhed? Falder svaret ud til nej på første led, finder hele kapitlet – inklusive boets konkursreguleringsadgang – ikke anvendelse, og medkontrahentens krav står ved magt som simpelt krav ([P-1-04](#)). Falder det ud til ja på andet led, kan boet slet ikke indtræde, og retsforholdet ophører (- [BS-61935/2023-HJR](#)). Beskaffenhedsforbeholdet i [§ 53](#) rammer skyldnerens *person* og *personlige hæftelse* – ikke medkontrahentens generelle utilfredshed med at få et konkursbo som modpart.

2. Indtræden kan ske uden ord – men ikke uden handling. Boets rådighed over medkontrahentens ydelse eller fortsatte benyttelse af det lejede er indtræden ([P-55-11](#)). Boets passivitet og blotte kendskab er det ikke ([P-36-10](#)). For kurator er den praktiske lære at tage udtrykkeligt forbehold, hvis boet ønsker at bruge en ydelse uden at indtræde – og for medkontrahenten at interpellere efter [§ 55, stk. 2](#) frem for at afvente.

3. Massekravet er snævrere, end aftalen antyder. [§ 56, stk. 2](#) gør efter forarbejderne **udtømmende** op med, hvad der bliver massekrav ved en løbende ydelse: vederlaget for tiden efter konkursbehandlingens indledning og krav vedrørende boets faktiske dispositioner. Restancen fra før konkursen følger ikke med ind, og stk. 1 kan ikke bruges som omvej. Det er præcis dét, der fælder både fastholdelsesbonusen ([BS-27519/2022-HJR](#)) og det ikke-afskrevne indretningstilskud ([BS-55261/2019-SHR](#)).

4. Formkrav håndhæves. [§ 62](#) giver udlejeren et massekrav for venteperioden – men kun hvis han forlanger det, inden boet afgør sagen. Udebliver forlangendet, udebliver massekravet ([BS-17720/2019-SHR](#)). Reglen er ikke en formalitet uden indhold: den er Justitsministeriets bevidste alternativ til betænkningssudkastets automatiske indtræden.

5. Konkursreguleringen måles mod lovens normalordning. Efter [§ 61, stk. 1](#) er det ikke aftalens varsel, men lovgivningens sædvanlige ordning, der er benchmark, og reguleringen rammer også vilkår, der blot *reelt* virker som et forlænget varsel ([Sag 89/2017](#)). Erstatning efter [§ 61, stk. 3](#) er en undtagelse for særlige grunde – typisk specialindretninger uden almindelig brugsværdi ([P-12-12](#)) – og er i boet kun en simpel fordring.

6. Tilingen bestemmer rangen. Ophævelse *før* boets indtræden giver simpelt erstatningskrav efter [§ 59](#); ophævelse *efter* indtræden giver massekrav. Det er den enkeltstående mest værdifulde disposition for medkontrahenten at være opmærksom på – og den vigtigste risiko for kurator at styre, når boet overvejer at indtræde i en aftale, det måske ikke kan opfylde.

LOV

[Konkursloven § 53](#)[Konkursloven § 55, stk. 2](#)[Konkursloven § 56, stk. 2](#)[Konkursloven § 59](#)[Konkursloven § 61, stk. 1, 3](#)[Konkursloven § 62](#)

PRAKSIS

Højesteret · Højesterets dom om ophør af interessentskab ved en interessents konkurs og opgørelse af negativ kapitalkonto

14.11.2024

Højesteret · Højesterets dom om fastholdelsesbonus og konkursboets indtræden i ansættelsesaftaler

23.05.2023

Højesteret · Konkursbos adgang til konkursregulering af overenskomstbestemte feriefridage i opsigelsesperioden	02.02.2018
Sø- og Handelsretten · Dom om status for indretningstilskud som massekrav ved konkursboets indtræden i erhvervslejemål	30.09.2020
Sø- og Handelsretten · Tvisten om massekrav ved konkurs: Wihlborgs A/S mod konkursboet PAS A/S	19.11.2019
Sø- og Handelsretten · Tvist om opsigelsesvarsel og erstatning for specialindretning af banklokaler efter konkurslovens § 61	30.05.2013
Sø- og Handelsretten · Tiltrædelse af leasingaftale under betalingsstandsning – Massekrav i konkurs	23.10.2012
Sø- og Handelsretten · Sag om regreskrav i konkursbo efter afholdte udgifter til samejet ejendom	03.01.2011
Sø- og Handelsretten · Konkursregulering af pensionsaftale - Gensidigt bebyrdende aftale?	17.01.2005

REFERENCE Lovgrundlag

7 paragraffer

Konkursloven § 53		Konkursloven § 55	stk. 1-3
Konkursloven § 56	stk. 1-3	Konkursloven § 58	stk. 1-3
Konkursloven § 61	stk. 1-3	Konkursloven § 62	
Konkursloven § 93			

MATERIALE Citerede afgørelser

29 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS

6

23.05.2025	Højesterets afvisning af direkte anke fra Sø- og Handelsrettens Skifteret i sag om fordringsprøvelse	41325-2024
14.11.2024	Højesterets dom om ophør af interessentskab ved en interessents konkurs og opgørelse af negativ kapitalkonto	6556-7871
23.05.2023	Højesterets dom om fastholdelsesbonus og konkursboets indtræden i ansættelsesaftaler	3251-3877
12.04.2021	Kurators pligt til fordringsprøvelse ved bankgaranti trods manglende dividende i konkursboet	bs-7433-2020-hjr
02.02.2018	Konkursbos adgang til konkursregulering af overenskomstbestemte feriefridage i opsigelsesperioden	89-2017
19.09.2017	Andelshaveres retsstilling ved andelsboligforenings konkurs og fortolkning af ejerskiftebegrebet	270-2016

LANDSRETTE · ANKEINSTANS

2

23.02.2023	Landsrettens dom i sag om økonomisk mellemværende i interessentskab efter konkurs	6555-7869
08.11.2021	Afgørelse om fastholdelsesbonus i konkursbo – Top-Toy A/S	2662-3170

SØ- OG HANDELSRETTE · SPECIALRET

15

30.09.2020	Afgørelse om indtræden i ansættelseskontrakt og fastholdelsesbonus i konkurs	2642-3147
30.09.2020	Sø- og Handelsretten: Fortolkning af Konkurslovens § 56 vedrørende fastholdelsesklausuler ("stay-on klausuler") i konkursboer	BS-25020/2019-SHR, BS-25277/2019-SHR, BS-25314/2019-SHR
30.09.2020	Dom om status for indretningstilskud som massekrav ved konkursboets indtræden i erhvervslejemål	BS-55261/2019-SHR
19.11.2019	Twisten om massekrav ved konkurs: Wihlborgs A/S mod konkursboet PAS A/S	BS-17720/2019-SHR
04.05.2015	Konkursdekret over andelsboligforening medfører ikke ejerskifte eller overgang til lejestatus for andelshavere	6039-7225
04.05.2015	Principiel dom om andelshaveres retsstilling under konkurs: Fortsat andelshavere eller lejere?	P-8-13
19.12.2014	Fordringsprøvelse i konkursbo: Spørgsmål om stiltiende indtræden i lejeaftale og massekrav	P-11-14
30.05.2013	Twist om opsigelsesvarsel og erstatning for specialindretning af banklokaler efter konkurslovens § 61	P-12-12
23.10.2012	Tiltrædelse af leasingaftale under betalingsstandsning – Massekrav i konkurs	P-55-11
03.01.2011	Sag om regreskrav i konkursbo efter afholdte udgifter til samejet ejendom	P-36-10
17.01.2005	Konkursregulering af pensionsaftale - Gensidigt bebyrdende aftale?	P-1-04
23.04.2003	Dom om opsigelsesvarsel for skuespillere ved teaterkonkurs	P-0023-00
03.01.2002	Dom om lønkrav i konkursbo: Bortvisning kontra frivillig fratrædelse og adgang til domstolsprøvelse	P-0018-01 og P-0019-01
15.05.2001	Sag om krav i konkursbo vedrørende ansættelsesforhold og udgifter under betalingsstandsning	P-65/99
09.11.2000	Konkursregulering af opsigelsesvarsel og fratrædelsesgodtgørelse i konkursbo	P-0071-99

BYRETTE · FØRSTE INSTANS

3

13.03.2023	Konkursbo dømt til at betale for transportydelser efter ikke at være indtrådt i sag	9849-11520
20.06.2022	Partner frifundet for krav om indbetaling af negativ kapitalkonto efter den anden partners konkurs	6552-7865
17.01.2013	Sag om opsigelse af lejekontrakt, forpagtningskontrakt og jagtlejekontrakt efter tvangsauktion	1234-1491

PARKERINGSKLAGE ÆVNEN · NÆVN / KLAGEINSTANS

2

17.03.2023	Kontrolafgift for parkering uden for afmærket bås i skråparkeringsanlæg	park-3147
07.12.2022	Twist om synlighed af parkeringstilladelse placeret i instrumentbrættets fordybning	park-1491

PROCESBEVILLINGS ÆVNEN · NÆVN / KLAGEINSTANS

1

28.06.2022 Fastholdelsesbonus i konkursbo: 3.-instansbevilling om fortolkning af vederlagsbegrebet i konkurslovens § 56, stk. 2 21/27309

FORARBEJDE Betænkninger

4 referencer

Betænkning om rekonstruktion mv.

nr. 1512 · 2009 · Justitsministeriet

Ansattes retsstilling under insolvensbehandling – Betænkning nr. 1555

nr. 1555 · 2015 · Justitsministeriet

Betænkning om revision af reglerne om rekonstruktion, herunder implementering af rekonstruktions- og insolvensdirektivet

nr. 1579 · 2022 · Justitsministeriet

Konkurs og Tvangsakkord - Betænkning II (Betænkning nr. 606/1971)

nr. 606 · 1971 · Justitsministeriet